

intrface – fremtid med Museumsundervisningscentrene

I 2011 søgte Industrimuseet om midler til en afklaring af, hvordan et samarbejde mellem Museumsundervisningscentrene i Midt/Nord og i Sydjylland og Fyn kunne etableres og udmøntes i et samarbejde mellem centrene og intrface samt en model for fremtidigt arbejde i folkeskolerne efter partnerskabsmodellen, som den ser ud for museer og ungdomsuddannelserne.

intrface, fra forsøg til forening

intrface var i maj 2011 et forsøgsprojekt etableret i 2008 støttet af Region Midtjylland og Kulturstyrelsen med det formål murstensløst at sikre mere kvalificeret samarbejde mellem museer og ungdomsuddannelser, både til elevernes bedste samt ikke mindst for at sikre samarbejde mellem akademisk ansatte på ungdomsuddannelserne og museerne. Efter projektets udløb etableredes intrface som en Forening i september 2011, som drives via et kontingent. Foreningen har 80 medlemmer over hele Danmark, og sekretariat beliggende i Horsens på Industrimuseet, faciliteret af ph.d. Sally Thorhauge og museumsleder Ole Puggaard.

Foreningen intrface har en bestyrelse

bestående af tre rektorer repræsenterende ungdomsuddannelserne og tre museumsledere repræsenterende museumsområdet samt en forsker fra Aarhus Universitet.

Profilen for intrface var og er stadig praksisorienteret, det handler om at få gode samarbejde i gang, få dem udbredt og sikre at samarbejdet og den tætte planlægning inden et forløb og den gode evaluering efter et forløb til at ske, således forventningsafstemning og resultater bliver synlige og håndterbare.

intrface blev bygget op som en kaskademodel, dvs fra starten var valgt 5 museer og 5 gym-

nasier som havde et samarbejde i gang og reelt ønskede at udvide samarbejdet. Derefter 10 museer og 10 gymnasier og endelig tredje år 15 museer og 15 gymnasier. For alle partnerskaber var udgangspunktet, at det ville tage tidvat bygge samarbejdet op, derfor fik partnerskaberne midler til samarbejdet, museer fra styrelsen, skolerne fra Region Midtjylland. Det har krævet megen kørsel og mange møder for facilitatorerne rundt i partnerskaberne. Modellen for at skabe det gode partnerskab har været klyngemøder og temakonferencer, hvor de forløb og succeserne er blevet fremlagt og diskuteret. Målet har været, at alle deltagerne efter et klyngemøde, en konference eller senest en generalforsamling kan gå direkte hjem og benytte viden i sit partnerskab.

Det er lykkedes. Mange forløb er gennemført og lagt på www.intrface.dk, og mange institutioner har fået nye faglige kolleger.

I sin ph.d. har Sally Thorhauge senere dokumenteret, at eleverne også har fået noget ud af intrface forløbene.

Museumsundervisningscentrene, Ulf og Musko

I samme periode fra 2009 etableredes Museumsundervisningscentrene i Midt/Nord og i Syd med projektleder og sekretariat samt baggrundsgruppe fra uddannelses- og museumsområdet. Museumsundervisningscentrene var tre årige forsøg, som skulle sikre samarbejde mellem museerne og folkeskolerne i to store områder, bestående af tre regioner i Jylland og på Fyn.

Efter ansættelse af projektledere på centrene inviterede intrface disse med til klyngemøder og konferencer for derved at åbne op for at samarbejde ikke mindst om den erfaring intrface havde med partnerskabsmodellen. På møderne var vi godt klar over, at de to forsøgsprojekter var forskellige, ikke mindst pga forskellige lærerprofessioner i involveringen.

I samme sammenhæng blev intrfaces sekretariat inviteret til arrangementer i Syd ved Mu-

intrface

Kom godt i gang med samarbejdet mellem gymnasiale uddannelser & museer!

intrface-konceptet, gode råd og tips!

Gymnasieklasse graver under intrfaceforløb med Vesthimmerlands Museum i Aars

Konferencer i intrface regi samler ofte mange deltagere. Aarhus Universitet 2011

sko, mens centret i Midt/Nord ved ULF med en anden struktur var begravet i et meget stort geografisk område, hvor der mellem Midt og Nord desuden var en ikke helt afklarethed om centret, idet de to regioner blev slået sammen i selve ansøgningsprocessen.

Gennem møderne med de to projektledere og diskussioner omkring lighed og forskellige i samarbejdet mellem museer og folkeskoler samt museer og ungdomsuddannelser, var der skabt mulighed for et stadigt samarbejde, om end der var usikkerhed om, hvordan centrene skulle fungere efter endt forsøgsperiode.

I september 2011 blev foreningen intrface som nævnt dannet på Mercantec i Viborg. Foreningen havde da 60 medlemmer med lige repræsentation af henholdsvis museer og skoler. For skolernes vedkommende var det fortrinsvis stx, dernæst htx, så hhx og et par VUC-ere.

Med foreningens dannelse var intrface afklaret. Det var ikke et forsøg, det er en forening, hvor målet er:

“1. At etablere, udvikle og vedligeholde samarbejder mellem de gymnasiale uddannelser og museer m.h.p. udvikling af skolarelevante undervisningsforløb.

2. at gennemføre, evaluere og videndele om disse

undervisningsforløb og derefter stille forløb og erfaringer til rådighed på skolerne og museerne bl.a. via intrface websitet.”

På baggrund vedtægterne og diskussionerne i foreningens bestyrelse besluttedes det at fortsætte samarbejdet med Museumsundervisningscentre for at sikre videnoverførsel på det gode partnerskabssamarbejde og for at drøfte snitflader og langsigtet strategi. Målet var det samme, at kvalificere undervisningsforløbene.

Hvad er intrface?

Foreningens vedtægter

1 at etablere, udvikle og vedligeholde samarbejder mellem de gymnasiale uddannelser og museer m.h.p. udvikling af skolarelevante undervisningsforløb

2 at gennemføre, evaluere og videndele om disse undervisningsforløb og derefter stille forløb og erfaringerne til rådighed på skolerne og museerne bl.a. via intrface websitet.

Foreningen har knap **75 medlemmer**, som i Jylland og på Sjælland løbende etablerer og gennemfører større undervisningsprojekter i samarbejde mellem skole og museum.

Siden intrface trådte sit første partnerskabsprojekt er der gennemført ca. **200 undervisningsforløb, hvor 32 forskellige fag** har været involveret.

intrface fungerer i samarbejdet både **fagfagligt og tværfagligt**. Rigtig mange forløb er blevet til i forbindelse med Almen Studieforbereelse, hvor netop formen giver mulighed for at eleverne kan arbejde på museet i flere timer.

intrface-partnerskaberne udvikler **nye undervisningsforløb**, som trækker på museernes mange ressourcer i form af genstande, arkivalier og værker, der supplerer bøgernes teoretiske viden i undervisningen på skolen.

I udviklingsfasen er der ikke **økonomi** mellem partnerskaberne, men derimod samarbejde og faglig udveksling.

Partnerskaber kan ikke altid fungere 100% mellem forskellige virksomheder. Når samarbejdet er bedst, **skaber det nye relationer**, ikke blot institutionelt, men også i lokalsamfundet. intrface skal derfor tackle pauser i samarbejdet med en klar organisation.

Ved Klyngemøder inspireres og deles ideer til forløb mellem museer og skoler

Eleverne agerer ofte anderledes udenfor gymnasiets rammer.

Desværre løb Museumsundervisningscentrene ind i to væsentlige problemstillinger. For det første kunne projektlederne ikke samarbejde og for det andet var det gået knap to år af projektperioden, og for som så mange andre forsøgsprojekter med korte tilløb, var sikringen af eget arbejde og centrene blevet så stort et issue, at der gik mudder i videre arbejde.

Ud over almindelig forskel på personligheder og faglighed, var de to centre forankret forskelligt. I Midt/Nord stod museumsudviklingscentrene MMU og NMU bag centret, og erfaringsgrundlaget var museernes forhold. I Syd var centret forankret i UCSyd, dvs med et undervisningsaspekt som udgangspunkt. Den barriere lykkedes det ikke at overvinde., og uenigheden slog ligeledes igennem også på etableringen af en fælles hjemmeside, som ikke lod sig gøre.

Det helt store problem var set fra intrface's side, at arbejdsfeltet og ambitionerne for at få gode samarbejder i gang mellem museer og skoler var alt store. Områder i regionerne var enorme, og tidsskrifter og konferencer er måske gode for museernes formidlere men ikke let at håndtere for lærerne i folkeskolen. Hvor intrface straks etablerede en række succeser som fungerede til efterligning, var museumsundervisningscentrene straks mere brede og omfattende. Afdækning af området, ønskerne fra de involverede parter tog tid, hørtes det, hvor intrface forslog at organisere med partnere, som fik den gode oplevelse.

Har var organiseringen med baggrunds- og følgegrupper måske mere en ambitiøs hæmsko end en styrke til selv at agere.

Industrimuseet havde flere møder med centerlederen i ULF og den nye formand for Musko, hvis centerleder var stoppet for at få fast arbejde i en anden del af landet.

I denne del af processen var drøftelserne nu, at måske ville Skoletjenesten for Sjælland komme ind over og overtage centrene, dels at styrelsen ikke ønskede, at de skulle fortsætte, men ønskede et nyt forsøg, og derfor søgte Midt/Nords centerleder også andet arbejdet og

Godt i gang er halvt fuldendt

En forudsætning for at samarbejdet lykkes er kendskab til hinandens arbejdsplads. Både underviser og museumsmenneske har måske ikke betrukket hinandens enemærker siden skolen. Ofte finder et museumsbesøg sted under ferie i udlandet eller hjemlig storbyferie. Det lokale museum besøges sjældent, måske bor læreren ikke i det lokalsamfund, hvor eleverne kommer fra. Og museumsinspektøren kommer først på gymnasiet, når datteren skal til forældresamtale.

Næsten ens baggrund, men meget forskellige dagligdage!

Et projekt på Museum Jorn sluttede med udstilling, reception og deltagelse af Midtjyllands Avis

Forslag til forventningsafstemning

1. Aftal et opstartsmøde mellem de voksne, hvor **mindst 2** fra hver virksomhed deltager. Da intrface-projekter ofte starter med historie eller dansk, er det vigtigt at have andre fagkombinationer med, så kan samarbejdet ske tværfagligt.

2. Skoler og museer benytter sig hver især af **forkortelser og talemåder**, som synes oplagte, men hvad betyder: AT, REGIN, SRP, SSO, KULT eller UCH?

3. Besøg museet og få en **walk and talk** i udstillingerne, arkivet, magasinet, inspektørens kontor og laboratoriet. Tilbyd det også, når der skiftes ud blandt partnerne.

4. Inviter museumsinspektørerne på skolen, så de kender **elevernes vilkår**, som måske er noget anderledes end deres egne skoleerfaringer.

5. **Afklaring** af mål og delmål er væsentligt. De kan altid ændres, men indgår forløbet i eksamen, kan museet levere fx kilder, indgå i opgaveskrivning mm.

6. Hvordan skal forløbet **præsenteres**? På museet, en aften, med forældre, for museets ansatte, mulighederne er mange, men det skal afklares fra starten.

7. **Kan eleverne arbejde** på museet i et længere AT-forløb? Er der IT-dækning? Kan eleverne komme ind kl 7.30?

intrface-projekterne indarbejdes i eksamenspensum og kan som i Randers betyde en varig kulturarv

centret her blev afsluttet på afløserbasis. Også her holdt intrface møder med den nye afløser om samarbejde fremadrettet.

I processen omkring centrenes fremtid var intrface ikke involveret, men intrface fastholdt, at et samarbejde mellem to til tre selvstændige foreninger var et gode, men at Foreningen intrface ikke ønskede at sammenslutte med to organisationer, som ikke kendte udløbsdatoen. Ud over usikkerhed på centrenes fremtid havde følgeforskning ved Arts på Aarhus Universitet, center for museologi også præciseret, at unge er unge og ikke skal tænkes i samme kategorier som børn, ligesom kravene til og muligheden for at samarbejde mellem museer og skoler er forskellig defineret af ungdomsuddannelsernes og folkeskolernes vilkår. Foreningen intrface sluttede med Museumsundervisningscentrene med det ønske, at etablerede styrelsen igen sådanne, ville vi fra start stå som en spilbar samarbejdspartner.

På vej mod nye forsøg

I perioden 2011 – 2013 har intrface desuden søgt samarbejde og videndeling med learning museum, som har etableret en parallel partnerskabsmodel mellem museer og seminarier. Learning museum har ikke været omfattet af denne ansøgning, men intrface's sekretariat har afholdt møder og udvekslet viden ved flere lejligheder ligesom der har været samarbejde omkring konferencer og seminarer.

For Museumsundervisningscentrene som for learning museum er forskellen til Foreningen intrface, at intrface efter forsøgsafslutningen blev medlemsbåret og driftet. Medlemmernes kontingenter sikrer aktiviteterne og definerer, hvor foreningens arbejde skal gå hen. Det er derfor også positivt, at intrface på sin generalforsamling på Moesgaard i 2013 lagde op til at tage godt imod de nye afløsere for centrene for at kunne sikre foreningens interesse i at knytte tæt an til hvilken organisation, som måtte komme. Intrface var og er af den holdning, at de få landsdækkende initiativer som er overfor museumsundervisningsarbejde kun kan styrkes ved, at der samarbejdes og at der skabes synergi. I januar 2014 deltog Industrimuseet som repræsentant for intrface og for at orientere om partnerskabsmodellen i et møde med Kulturminister Marianne Jelved og en række interessenter på området. På mødet orienterede Ole Puggaard om de gode resultater, som partnerskabsmodellen kunne bidrage med.

Det Nationale Skoletjenestenetværk

Med dannelsen af Skoletjenesteværket har intrface deltaget i en række baggrundsmøder og –grupper for der at bakke op omkring udviklingsarbejdet.

Sekretariatet har ved flere lejligheder gennem 2014 ønsket et mere formaliseret samarbejde, således snitfladerne kunne aftales og eventuelle tværgående projektsamarbejder kan etableres.

Det er først i foråret lykkedes at holde et egentlig møde med lederen af Skoletjenesten på Sjælland og den daglige leder af Det Nationale Skoletjenestenetværk på foranledning af intrface. Mødet fandt sted i Horsens og resulterede i en aftale om stadig gensidig orientering, at skoletjenestenetværket ønsker at benytte intrface i en konsulentrolle hvor erfaringerne

med partnerskabsopbygning og afvikling af klyngemøderne kan være en fordel i netværkets opbygning.

Intrface sekretariatet har ligeledes diskuteret med skoletjenestenetværket om at samle sit arbejde mere, således det ikke stritter i alle retninger. Her er opdraget imidlertid også forskelligt fra intrface, idet opdraget til skoletjenestenetværket er meget fastlagt. Hvor projektlederne således følger mandatet, betyder det en noget svær eksponering blandt brugerne, både de som har deltaget og de som potentielle deltagere, men ikke kender til projektets mål og succeskriterier.

Intrface kunne gennem egne oplevelser via Industrimuseet med skoletjenestenetværkets rådgivning og vejledning referere til den vanskelige situation, hvor konsulenten til møder både skal spænde over tyrkisk/dansk kulturforening, biblioteket, Billedskolen, Industrimuseet og FOF Aftenskole.

Også her viste den nærmere samtale, at opdraget fra såvel Undervisningsministeriet som Kulturministeriet er så styrende, at det er nødvendigt at favne hele paletten., hvilket i en evaluering af skoletjenestenetværket må nå frem til og indstille et forslag til løsning på, når netværket skal forlænges. I sammenhæng med gymnasie-museums-samarbejde er en så bred

arbejdsmodel svær at bruge, da eksamensmåltethed og faglige mål tæller meget højt, og ikke kan rumme den usikkerhed som er om, hvorvidt netværket fortsætter, om det kan yde støtte i de perioder, hvor behovet er, og om de kan facilitere et konkret undervisnings-samarbejde.

De to undervisningsnetværk drøftede ligeledes samarbejde fremover, såfremt Skoletjenestenetværket får en forlængelse af sit arbejde, hvad vi fra intrface ser frem til, idet en tre-årig projektperiode er for kort, når et så stort stykke arbejde skal opbygges.

Det frugtbare løsnings håber vi efter lang tids søgen kan resultere i et samarbejde de kommende år, hvor intrface stadig er drivkraften på ungdomsuddannelserne og gennem et

Så fungerer det!

Et intrface-forløb er mere end de kendte sodavandsbesøg. Det er et fagligt samarbejde mellem lige uddannede faglige mennesker med et fagligt mål som sigte.

Og ud over elevernes undervisning kan intrface betyde flere gæster for museet fra ungdomsuddannelserne. For gymnasiet er der flere faglige muligheder i dagligdagen lokalt.

Brug www.intrface.dk til at holde kolleger og hinanden opdateret. Og organisationen bag det enkelte partnerskab skal forkæles med information og gode vilkår:

1. **Ledelsen** må bakke op om intrfacesamarbejdet, så det er et indsatsområde.
2. Sørg for at intrface fremgår på **hjemmesiden**, så andre skoler/museer kan se, at her er noget at komme efter. Samarbejdet skal være synligt. Link til www.intrface.dk. **Avisomtale** er godt både for museet og skolen.
3. Sørg for at der er **mindst 2** intrfacere på hver institution, også ved orlov.
4. **Kontaktoplysninger** skal altid være opdateret.
5. Hvem er **tovholder** på samarbejdet? Lad det gå på skift.
6. Brug tid på **evaluering** og justering efter hvert forløb.
7. Inviter til en **kop kaffe** og en samarbejdsnak hvert halvår.

På kunstmuseet er scenen en anden end i Billedkunstlokalet, og eleverne har andre muligheder

Det gode samarbejde mellem underviser og museumsmenneske kræver evaluering og forventningsstemning

Foreningen intrface, sekretariat, Gasvej 17-19, 8700 Horsens – 4011 0155
Sally Thorhauge, st@horsensgym.dk & Ole Puggaard, olep@industrimuseet.dk
intrface www.intrface.dk

samarbejde med skoletjenestenetværket kan udvikle triumviratprojekter, hvor et gymnasium, dens nærmeste folkeskole og et museum sammen udvikler fremtidens museumsbesøg på skolerne.

Videnscenter for historieundervisning og kulturarvsformidling, Jelling

I lighed med Det Nationale Skoletjenestenetværk har sekretariatet for intrface i foråret 2015 søgt samarbejde med Jelling. Det har udmøntet sig i møder samt en aftale omkring følgeforskning med Sally Thorhauge som følgeforsker.

Jelling er dog på samme måde som skoletjenestenetværket interesseret i at etablere et fremadrettet samarbejde, hvor Jelling kan trække på de erfaringer, som intrface har, idet Jelling i første omgang koncentrerer sig om folkeskolen, men efter projektudløb efter fem år også vil arbejde med ungdomsuddannelserne.

Afslutning

Nærværende ansøgning blev givet til at sikre et samarbejde mellem Museumsundervisningscentre og forsøgsprojektet intrface i 2011/2012.

Det blev afholdt en del møder med begge centrene, men grundet diverse usikkerhed, samarbejdsproblemer mellem centrene og endelig fraflytning af ansatte grundet stillingsusikkerhed, lykkedes de gode intentioner aldrig.

Sekretariatet for intrface ønskede imidlertid at fortsætte med at sikre undervisningstilbud med de i 2012/13 nye netværk – De Nationale Skoletjenestenetværk – og det er nu sket efter en række møder, hvor vi har afklaret, at her er muligheder, hvis og når skoletjenestenetværket fortsætter efter den 3-årige fases udløb.

Samme er indledt med centret i Jelling.

Foreningen intrface har forklaret dets models succes med, at det er et murstensløst samarbejde, som prioriterer faciliteringen af partnerskaberne og senere medlemmerne af foreningen fremfor konferencer, dyre workshops og tidsskrifter.

Videndelingen sker i intrface ansigt til ansigt på klyngemøder på partnerskabsmøder og ved foreningens generalforsamling, alle steder med det formål, at deltagerne går hjem fra mødet med mindst ét nyt projekt i tasken og mindst én ny samarbejdspartner som man direkte kan arbejde med, således forberedelse, kontaktopsøgningen og forventningsafstemningen som hovedregel er på plads.

intrface har ligeledes fastholdt ikke at sprede sig mere end det direkte samarbejde mellem museum og gymnasium/HF, således der fra de mange undervisere og blandt de noget færre museumsfolk er en tro på at deres projekter kan udvikles og afvikles.

Foreningen intrface har gennem medlemskab og brugerbetaling sikret, at sekretariatet drives fremad, og det er til forskel fra museumsundervisningscentre den sikkerhed, der skal til for, at alt arbejdet og den viden der er ophobet ikke forsvinder, når midlerne er væk.

Erfaringerne samles på www.intrface.dk

Hvor intrace's styrke ligger i at være ude på partnerskaberne og være igangsætter og evaluator, er svagheden at der ikke er ressourcer til etablering af et skrift, som videndeler bredere ud og sikrer intrface et trykt ansigt udadtil overfor ministrier og regionale oragisationer.

Fremadrettet er foreningen dog klædt på til samarbejde og til at videndele, og intrface glæder sig til, at der kommer en fast forankret organisation, som kan koncentrere sig om at sikre undervisningsområdet forhold til folkeskolen fremfor at skulle kæmpe for egne midler til eksistens.

Horsens, juli 2015

Ole Puggaard
Museumsleder